

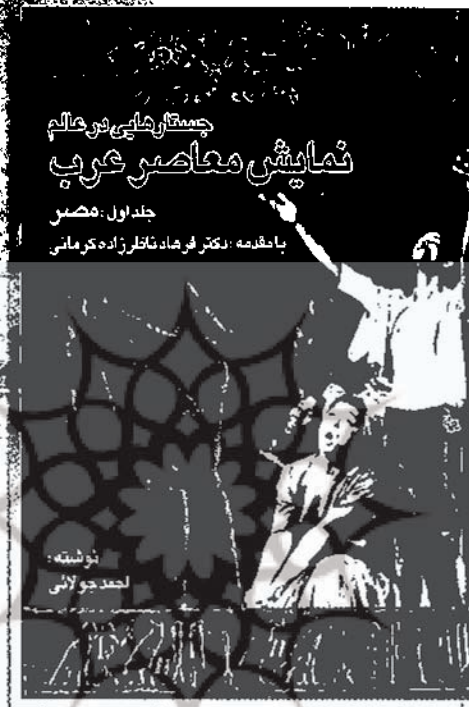
جستارهایی در عالم نمایش عرب

□ جستارهایی در عالم نمایش معاصر عرب (جلد اول،

مصر)

□ نوشته: احمد جولانی

□ انتشارات سارا، ۱۳۷۸

و مسائل اجتماعی - سیاسی در حوزه فرهنگ، هنر و ساختارهای نمایشی از دیگر مباحثی است که مورد توجه قرار گرفته است.

نگارنده سپس با اشاره به تعدادی از نمایشنامه‌نویسان، چهره‌های نمایشی و اولین نمایشنامه‌ها به تحولات در عالم نمایش اعراب پرداخته است. در بخش پایانی نیز که قسمت عمده‌ای از کتاب را در بر می‌گیرد، آثار نمایشی و نمایشنامه‌نویسان سرشناس مصر از جمله احمد شوقی، محمد تیمور، محمود تیمور، توفیق الحکیم و... را مورد بررسی قرار می‌دهد.

کتاب با تصاویر و عکس‌هایی از اجرای نمایش‌های عربی (مصری) در ایران، منابع و مأخذ، و ارائه نمایشنامه (محاکمه مردی که نمی‌جنگد نوشته ممدوح عدوان که ترجمه نگارنده نیز می‌باشد)، پایان می‌گیرد.

اثر حاضر با قیمت ۱۵۰۰ تومان، در قطع وزیری و با شمارگان ۳۰۰۰ نسخه توسط انتشارات سارا و حمایت معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتشر شده است.

که جلد اول آن به مصر اختصاص یافته است. وی ابتدا به پیشینه ادبیات قومی اعراب، نمایش و پیشینه نمایش نزد ملل عرب زبان و بحث خاستگاه آیینی تئاتر پرداخته است. سپس در اشاره به آثار نمایشی در مصر، پیش از اسلام به بیان نقطه نظرات تعدادی از منتقدین و صاحب نظران هنرهای نمایشی از جمله دکتر فرهاد ناظرزاده کرمانی، پیرامه توشار و آتین دریتون درباره تئاتر مصر پرداخته است.

آیا اعراب قدیم باهنر تئاتر آشنایی داشته‌اند و موانع و بازدارنده‌ها در تئاتر عرب چه بوده است؟ برشمردن دلایل عدم پیشرفت نمایش اعراب قبل از قرن نوزدهم از جمله نبودن ترجمه خوب از متون (نمایشی) کلاسیک یونان و روم، عدم حضور زنان به خصوص در صحنه‌های نمایش و ارتباط اعراب با مردمی که از تئاتر پیشرفته به معنا و مفهوم امروزی بی بهره بوده‌اند، از نکاتی است که به آن اشاره شده است.

هنر، ادبیات و ادبیات نمایشی معاصر عرب و گونه‌های نمایش سنتی اعراب و حرکت‌های نوین نمایشی، نمایش‌های عروسکی، مستشرقین و ارتباط آن با نمایش‌های مردمی اعراب و تأثیر حوادث تاریخی

جستارهایی در نمایش معاصر عرب، به لحاظ آگاهی و آشنایی با پدیده‌های فرهنگی و هنری همسایگان، به لحاظ شباهت‌ها، ارتباطات اجتماعی، فرهنگی، ادبی و ریشه‌های مشترک تاریخی، فرهنگی دینی، دارابودن ارزش‌ها و شایستگی‌های قابل قبول آفرینش‌های تئاتری هنرمندان عرب و موارد دیگر می‌تواند عاملی باشد تا تئاتر عرب زبان‌ها در ایران طرح و بازتابی در خور پیدا نماید و مصر یکی از خاستگاه‌ها و پیدایشگاه‌های تئاتر کهن با سابقه‌ای پنج هزار ساله است.

نگارنده به این نکته اشاره می‌کند که میزان فعالیت‌های نمایشی ملل عرب زبان، خاستگاه‌های آن و شیوه‌های امروزی که تلفیقی از گذشته قومی و تکنیک‌های جدید در رویکردهای فرهنگی جهان را در خود نهفته دارد، می‌تواند برای علاقمندان دنیای نمایش مفید واقع شود.

از آنجایی که موضوع حوزه وسیعی را شامل می‌شود، نویسنده جهت سهولت در تحقیق و استفاده مطلوب و با توجه عدم دسترسی به منابع کافی، پژوهش خود را به چهار کشور مصر، سوریه، الجزایر و فلسطین محدود کرده